

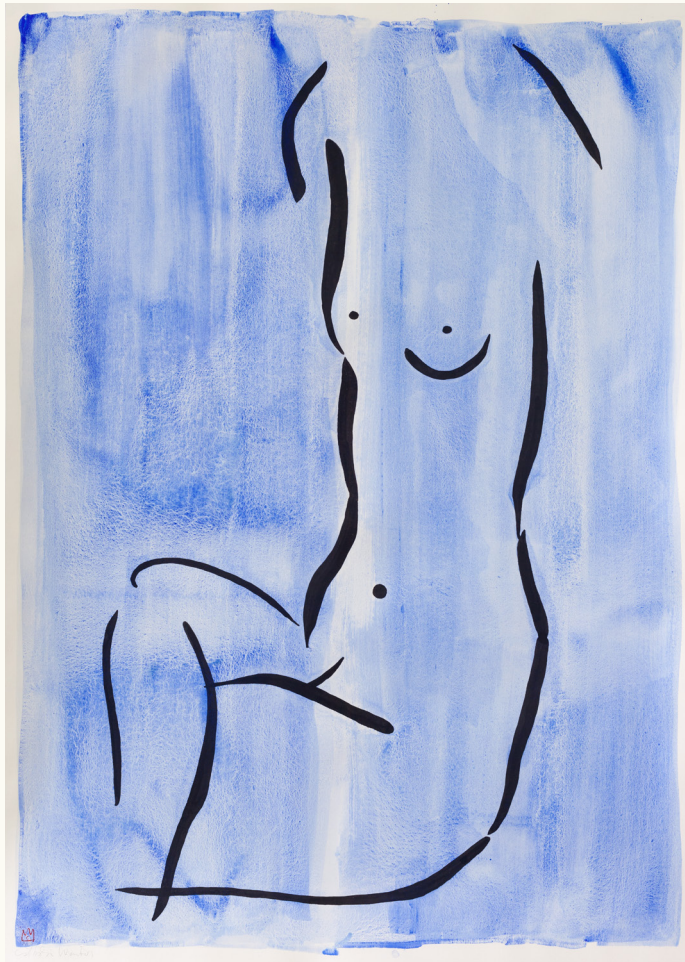
Foto: Lizan van Dijk

De lijn snijdt en verbindt

Interview met Cathalijn Wouters

De kunstenaar ontvangt ons in haar lichte, ruime atelier aan het water aan de oostkant van Amsterdam. Er liggen boeken, objecten en notities. Ze haalt veel inspiratie uit literatuur en filosofie. Ze las Rainer Maria Rilke over Rodin en diens *Brieven aan een jonge dichter*. Op een tafel zien we een map met de titel *Liefde van Swann*, een verwijzing naar de melancholieke wereld van *Op zoek naar de verloren tijd* van Marcel Proust. In de boekenkast staat van Plato *Sokrates' leven en dood*. Het is een wereld waarin de vragen belangrijker zijn dan de antwoorden.

○ Door Lizan van Dijk en Ruud Vermeer

The Classic Blue (2016), Inkt en watercolor, 140 x 100 cm

The Day That I Saw You (2016),
Tekening Olie op papier, 63 x 48 cm

The Eye, (2010), tekening inkt op papier,
70 x 50 cm

De kunstenaar als curator

"Ik heb op diverse plaatsen in de wereld geëxposeerd. Bazel was leuk, net als New York en Shanghai. Succes is vergankelijk. Het is de vlam in jezelf die je brandend moet houden.

Uit ervaring weet ik heel goed hoe belangrijk het is dat het werk goed getoond wordt. Ik vind het curatorschap belangrijk. Rudi Fuchs is een goede en kan mooie combinaties maken. Werken zo tegenover elkaar zetten dat het spannend wordt. Een curator is ergens ook een kunstenaar. Ik ben nu zelf bezig met een maquette om met het inrichten te experimenteren. Ik wil mensen een beleving meegeven, alsof je naar een film bent geweest. Elk detail telt."

De fysieke aanwezigheid van een kunstwerk

"Ik kan ontroerd en geïnspireerd worden doordat ik in het werk van anderen iets van mezelf herken. Zo trof mij in 2010 het werk van Louise Bourgeois in het Guggenheim Museum in New York. In het Kunstmuseum Bazel kwam ik de Duitse Expressionisten tegen; ik ben een grote fan van Georg Baselitz. Hij schildert alsof hij God is. Het is echt de moeite waard om daar te gaan kijken als je de kans krijgt. Het is een rijke ervaring.

Zo was ik zeer onder de indruk van de portretten van Velázquez. Ik ben er elementen van in mijn werk gaan gebruiken. Er zitten trouwens in mijn tekeningen en schilderijen meer verwijzingen naar andere kunstenaars, zoals Egon Schiele en Philip Guston. Naarmate ik ouder word ben ik steeds meer kunstenaars uit de zeventiende en achttiende eeuw gaan waarderen. Onlangs in New York had ik een hele zaal vol met Rembrandts alleen voor mezelf en zag weer hele nieuwe dingen. Ook Goya die daar hing is prachtig! Je moet de kunst in het echt gaan zien. De fysieke aanwezigheid van een kunstwerk is zo belangrijk! Het kijken ernaar geeft energie.

Misschien kunnen mensen het best alleen naar een museum gaan. Iedere bezoeker heeft zijn eigen voorkeuren en tempo om naar kunstwerken te kijken. Er zijn altijd specifieke kunstwerken waar veel mensen door getroffen worden en waar ze langer voor stil blijven staan. Wat is het in bepaalde werken dat zoveel mensen erdoor geraakt worden?

Mijn werk moet voor zich spreken maar soms neem ik mensen mee in mijn gedachten. Schrijven is een manier om mijn gedachten te ordenen. In mijn eerste Uitgave *Beyond Reality* (2208) plaatste ik dagboekfragmenten. Het was als een gesprek met mezelf terwijl ik met de tekeningen bezig was. Ik wil ooit nog wel eens iets in

Beyond Reality (2007), Schilderij gemengde techniek, 150 x 150 cm

Pietà (2010), Waxwerk, 150 x 150 cm

The Night (2016), Tekening inkt op papier, 170 x 185 cm

die richting doen. Confidenties van een kunstenaar. Ik schilder en teken door elkaar heen. Met verf komt er meer gelaagdheid. Bij tekeningen moet je met een paar lijnen de essentie zien te raken.”

Met een paar rake lijnen

We komen op *Changing Perspectives*, de titel van een project dat ze in 2013 deed, samen met performer Inez Almeida. Het was een manier om een dans en performance vast te leggen. Tekeningen van bewegingen die tegelijkertijd werden geprojecteerd. Het ging erom iets in zijn essentie te vangen. Het is de taal van het lichaam die ze probeert te schrijven. Zoals ze dat in haar samenwerking met Hans van Manen en het Nationaal Ballet deed. Een paar rake lijnen zijn voldoende om de suggestie te geven dat er een levend mens staat of ligt. Het was een boeiend experiment.

De vergelijking met *stills* van een film ligt voor de hand en toch is een tekening dat ook weer niet. De figuren op de tekeningen zijn als in beweging vast gelegd. Maar een tekening is uiteindelijk geen onderdeel van een beweging zoals een *still* dat is, maar is zijn eigen volledige construct. We kijken naar haar tekeningen. Op een tafel ligt een aantal van haar indrukwekkende kunstenaarsboeken. Verzamelingen in groot formaat van tekeningen en gouaches die ze zelf bundelt. Cathalijn heeft er verschillende van gemaakt. Keurig opgeborgen in grote platte dozen en heel overzichtelijk voorzien van etiketten. De context van een boek geeft de kunstwerken ook een relatie met elkaar. De afbeeldingen zijn treffend en heel gevarieerd en al blade-rend vormt zich vanzelf een verhaal.

Goed luisteren naar jezelf

“Ik kom uit een groot gezin en ben opgegroeid in Brabant. Ik heb me losgemaakt uit die omgeving. Na een jaar buitenland ben ik naar de Academie St. Joost in Breda gegaan en ben daar afgestudeerd als grafisch ontwerper.

Ik heb lang gezocht mijn eigenheid te verfijnen. Tegenwoordig ga ik steeds vrijer met mijn materialen om. Het is een heerlijk proces om mijzelf steeds meer als schilder te manifesteren. Om te kunnen schilderen moet je de tekenkunst beheersen en dat vergt een lange ervaring. Als kunstenaar moet je alleen zijn, om je te kunnen concentreren. Ik ben nu in feite dag en nacht met mijn werk bezig, bewust en onbewust. Ik heb goed naar mezelf leren luisteren, want ik wil goed werk maken. Dat kost veel tijd. Het is een intuïtief moment om te herkennen of iets op de juiste plaats en in de juiste vorm staat. Eén pennestreek kan bepalen welke sfeer er opgeroepen wordt. Ik ben een zelfbewuste kunstenaar die niet snel tevreden is. In mijn ogen herinnert kunst ons aan de waardevolle zaken van het leven.

Naar jezelf luisteren, betekent dat je aan verschillende gemoedstoestanden uiting durft te geven. De lijn snijdt en verbindt. Het zwart is overloos diep, maar het licht straalt overal doorheen. Het leven is in de dialoog van die twee extremen en alle kleurnuances daartussen. Subtiliteit is soms kwetsbaar, maar het is juist dat wat ons blijft”. ●

Meer informatie over het werk van Cathalijn is te vinden op haar website: www.cathalijnwouters.nl